

Redacțiunea, administrațiunea  
și tipografia  
Brașov, piața mare Nr. 30  
Se acceptă subscripțiunile la  
anualitate și la semestritate.  
PREȚUL se primește la Admi-  
nistrațiunea în Brașov și la ur-  
mătoarele Birouri de anșieri:  
în Viena: M. Deak, Rosen-  
thal, Rudolf Koss, A. Oppel-  
schöfer; Anton Oppel, J.  
Damasch, în Budapesta: A. V.  
Feldberger, Kissan Zernak; în  
București: Ionescu Hanu, Bucu-  
reștii de Românie; în Ham-  
burg: Karoly & Liebmann.  
Prețul inserțiilor: o seriă  
garmond pe o coloană 8 ex. și  
8 ex. timbru pentru o publi-  
care. Publicații mai dese după  
tarifă și învoială.  
Reclame pe pagina a 8-a o  
seriă 10 ex. sau 20 bani.

# GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXI.

„Gazeta” ieșe în mă-care di.  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 12 fl., pe șase luni  
6 fl., pe trei luni 3 fl.  
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase  
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminecă 5 franci.  
Se primumără la toate oficiile  
postale din țară și din afară  
și la ad. corespondenților.  
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV  
administrațiunea, piața mare,  
târgul Inului Nr. 30 etajul  
I.: pe un an 10 fl., pe șase  
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr.  
Cu dusul în casă: Pe un an  
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni  
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.  
sau 15 bani. Atât abonamen-  
tele cât și inserțiile sunt  
a se plăti înainte.

Nr. 14.

Brașov, Luni-Marți 20 Ianuarie (1 Februarie)

1898.

## Machinațiunile polițaiilor lui Banffy.

Ținem a reproduce mai jos întreg raportul ce l'a publicat „Magyarország” în afacerea pretinselor „Apeluri” „revoluționare” române.

Scim, că numita foie susține strinse legături cu secțiunea condusă de Jezzenszky, și deci nu ne îndoiim, că constatarea ei, că în adevăr au fost trimiși în comitatul nostru detectivi ai poliției secrete de stat din Peșta pentru a spiona și a face aici perchișii domiciliare peste capetele celor dela viceșpanat — este autentică.

Amănuntele ce le aduce privitor la numărul pretinselor „apeluri”, la însărcinarea ce ar fi primită o preoții din partea Ligei, apoi privitor la „conferența secretă” din Brașov etc. sunt curate și nerușinate scornituri.

În fine este superflu a-ne mai apăra contra perfidei afirmațiuni a raportorului foiei ungurești, că foia noastră ar fi produs în această afacere numai „minciuni tendențioase”, mai ales după-ce toate afirmațiile noastre au fost pe deplin confirmate chiar de foia ungurească din loc „Brassói Lapok”.

Infierarea procedurii guvernului din partea organului nostru a fost prin urmare nu numai la loc și întemeiată, ci în toate privințele pe deplin justificată, ér nu, cum ăice „Magyarország”, o ficțiune basată pe „minciuni tendențioase”!

Și ore raportul de mai jos al lui „Magyarország” nu confirmă și el ceea-ce au mărturisit „Brassói Lapok” de aici, că în adevăr s'au trimis dela Peșta la Brașov „doi dintre cei mai dibaci detectivi politici” ca să prindă „apelurile” pretinsului „comitet secret executiv” dela „București”? Nu spune ore apriat, că s'au pus la dispoziția „trimișilor ministrului de interne” atâți gendarmi, cât li-au trebuit?

Ba raportorul inspirat din cercurile poliției secrete, în avântul ce și-l'a luat de-a face cas mare cu pretextata descoperire a „complotului revoluționar”, spune și lucruri, ce nu s'au petrecut de loc și umflă într'un mod ridicul comedia proustă, ce au înscenat-o acei „dibaci polițiști secreți”!

S'a constatat în raporturile noastre primite din isvorul cel mai sigur, că atât în scrisoarea confiscată la preotul din Bacfalău, cât și în aceea confiscată în Purcărenii Săcelelor, nu s'a aflat decât vr'o 25 de bucăți de „apeluri”, ca acela despre care vorbește foia din Peșta. Unde rămân dér cele 30,000 de „apeluri”, ce se pretinde, că le-ar fi adunat de prin Săcelele amintiiți polițiști, seu „trimiși ai ministeriului de interne”, și le ar fi trimis cadou d-lui Perczel? Seu că acele 30,000 de exemplare s'au fabricat în adevăr în Peșta și acum sunt declarate, ca provenite dela confiscările făcute la pacinicii locuitorii români ai Săcelelor? Și

cum stă cu conferența secretă din Brașov a „trădătorilor de patriă”? Cine a luat parte la ea și unde s'a ținut?

Nu sunt tocmai afirmările aceste minciunile tendențioase, pe cari cei dela organul șovinist maghiar voesc să le pună „Gazetei” în cărcă?

Spre a pune vârf minciunilor mișeșlești ce le debiteză raportul poliției secrete în „Magyarország”, el mai susține, că „popii însărcinați cu împărțirea și răspândirea manifestului revoluționar” erau „provocați de Liga din București prin scrisori separate să învețe pe Români cele ce au de făcut la revoluția, ce va izbucni încurând”.

A și nimerit'o de minune poliția secretă din Peșta! Apoi decă în adevăr Liga ar fi vrut — abătându-se dela chiamarea ei — să învețe pe Români cum să facă revoluția viitoare, atunci n'ar fi avute ea alți omeni, la care să se adreseze, de pildă la Axentie Severu și fostul tribun Andreica, cari știu cum se face o revoluția?

Dér lucrul e prea serios decât ca să se ia în glumă cele petrecute. Îndrăsnela și răutatea cu care se atacă bunul nume și lealitatea poporului nostru prin aceste miserabile machinațiuni ale polițaiilor lui Banffy, este prea mare și prea primejdiosă pentru pacea și liniștea noastră, decât ca să nu ne indignăm până în adâncul sufletului de atâta destrăbălare a absolutismului unguresc, care sub masca constituțională comite de de ce ori mai mari fărâdelegi, decât a comis vre-odată absolutismul nemțesc atât de urit și urgisit de tot sufletul maghiar.

## Maghiarisarea numelor.

— Interpelați în dietă. —

În ședința dela 29 I. c. a dietei, deputatul sas Oskar Meltzl luând cuvântul, a interplat pe ministrul de comunicațiune asupra maghiarisării silnice a numelor funcționarilor subalterni dela gările din Sibiu, Sighișoara și alte stațiuni din Ardeal. Êtă, după foile ungurești, această interpelațiă:

Oskar Meltzl: Cred, că împlinesc o datorință patriotică, când aduc pe tapet o cestiune, care în patria noastră poliglotă a produs cea mai mare indignare. O fac această, ca să contribuă după putință la mulcomirea spiritelor și la susținerea păcii interne. Obiectul este cestiunea maghiarisării numelor.

Asupra funcționarilor subalterni, cari stau în serviciul statului, se face presiune din partea superiorilor lor, să-și schimbe numele. Acesta se pôte numi presiune și atunci, când șeful dă se înțelegă chiar și în cel mai cruțător mod subalternilor săi, să-și maghiarizeze numele, ne mai vorbind despre acele casuri, când șeful vr'e să înființeze acum prin promisiuni, acum prin amenințări.

Thaly Kálmán: Să-ți fiă ușine, că ești Sas atât de sălbatec.

Meltzl: Ce ai ăis?

Thaly: Am ăis, că să-ți fiă rușine, că ești un astfel de Sas, și nu Ungur.

Meltzl: N'am nici o cauză de a mă

rușina, că sunt Sas; dinpotrivă sunt tot atât de mândru, că sunt Sas, cum de fălos este d-l Thaly, că e Maghiar. În privința această nu este deosebire între noi.

Thaly: Du-te la Drezda!

Meltzl: Procederea indicată de mine mai înainte, se pôte califica de abus de putere. Un cuvânt, un semn este destul, ca pe respectivul să-l aducă în cea mai mare neliniște. Astfel de casuri, on. dietă, s'au întâmplat, durere, la noi.

Thaly: S'auđim exemple! Cerem nume, cerem date!

Meltzl: Sunt. D-le Thaly, așa se vede, e forțe impacient. De ce nu așteptă să vadă, ce spun?

Thaly: Fiind-că astfel de lucruri nu se țin de parlamentul maghiar Du-te la Drezda!

Meltzl: Eu n'am ce căuta la Drezda; eu sunt de-aici și rămân aici.

Thaly: Și în Pojun se germaniséză, nu-i destul la Sibiu!

Meltzl: La gările din Sibiu, Sighișoara, Feldiara și alte gări din Ardeal respectivii șefi, respective alți funcționari, au citat înaintea lor pe funcționarii subalterni și i-au provocat direct să-și maghiarizeze numele. (Polonyi: Bine au făcut!) și s'au angajat a face formele necesare; ba s'au nisuit a influința prin amenințări și promisiuni. Așa-ceva nu se întâmplă nicăiri în lumea civilizată.

Polonyi: Dér în Posen? Poftesce du-te numai acolo.

Thaly: Chiar și în Elsația-Lorena!

Meltzl: Scie, că guvernul și direcția căilor ferate stă departe de aceste abusuri, de aceea provocă o declarațiă, care se pună capăt acțiunii plănuite. Întrebă dér de ministrul de comunicațiune: are cunoscință, că șefii, respective alți funcționari dela stațiunile călei ferate din Sibiu, Sighișoara etc. provocă pe subalternii lor să-și maghiarizeze numele? Aplecat e ministrul de comunicațiune să facă a înceta fără întârziere acest abus și să dispună riguros, ca funcționarii să se țină departe, față de subalternii lor, în afacerea maghiarisării numelor, în care să nu se amestece sub nici un pretext?

## Regele Carol la Petersburg.

Trei diare deodată, „Le Temps”, „Berliner Tagblatt” și „Muenchener Allg. Zeitung” aduc câte-va amănunte interesante asupra vizitei Regelui României la Petersburg.

„Le Temps” spune, că această vizită, deși în principiu era hotărâtă deja de câte-va luni, totuși abia acum câte-va zile s'a fixat în mod definitiv, în urma intervenției împăratului Francisc Iosif.

Vizita această este rezultatul atențiunii Țarului Rusiei, care cu ocaziunea inaugurării Universității din Iași a trimis pe guvernatorul Basarabiei, generalul Constantinovic, să salute în numele său, pe Regele și Regina României.

Vizita se va face pe la finele lunii Mai, seu în primele zile ale lunii Iunie. M. Sa va fi însoțit în această vizită de d-l Dimitrie Sturdza.

Suita M. Sale va fi forțe numărösă, căci acestei vizite i se va da un caracter de manifestație prietenescă, un caracter de reamintire a relațiunilor de bună camaraderie dintre armata rusă și cea română în anii 1876—1877.

Spre acest scop, M. Sa va fi însoțit de un mare număr de oficerii superiori, în retragere și în activitate, cari au luat parte la războiul de acum 20 de ani în contra Turciei.

M. Sa va locui în Palatul dela Peterhof, timp de trei zile, cât va fi oșpele Țarului și al Țarinei.

Programul serbărilor ce se vor da în onorea Suveranului român, nu este încă nici măcar schițat. Totuși „Berliner Tagblatt” este în poziție de a anunța, că punctul cel mai însemnat al serbărilor va fi defilarea tuturor oficerilor ruși, cari au luat parte în campania dela 1876—77 pe câmpiile Bulgariei, sub comanda Domnului Carol. Împreună cu aceștia vor defila și oficerii din suita Regelui României. Defilarea veteranilor va fi condusă de Regele Carol.

După revista militară dela Krasnoe Selo, oficerii ruși, cari au luat parte la campanie vor da un mare banchet în onorea fostului comandant general al trupelor aliate, Regelui Carol al României.

„Epoca” de Duminecă scrie: „Putem precisa, că în ziua de 12 Mai a. c. M. Sa Regele va pleca la Petersburg. Suntem informați, că d-l D. Sturdza a voit mai întâi să nu însoțescă pe M. Sa în această călătorie, din cauza manifestelor sale războinice la adresa Rusiei, de acum 5—6 ani. Din cauza acelorasi considerațiuni s'a cerut în mod imperios ca d-l Sturdza să facă parte din suita M. Sale”.

## Cum lucră poliția secretă din Peșta.

Êtă raportul apărut în „Magyarország” sub titlul „Liga ațiță la revoluția” și despre raport vorbim în fruntea foiei.

Budapeșta, 29 Ianuarie.

În Societatea română „Petru Maior” din Budapeșta, care este locul de întrunire a celor mai ultraști agitarii români, s'a putut observa de câte-va săptămâni încôce o mișcare semnificativă. Desele întruniri au tradat și au făcut să fiă neîndoios, că Liga din București, care tot-déuna a fost cea mai fidelă sprijinitore a Societății „Petru Maior” — érăși plănuesce ceva. Detectivii politici ai poliției de stat s'au dat silința, c'un zel febril, de-a ajunge pe urma acțiunii în pregătire.

Din convorbirile membrilor dela „Petru Maior”, cari s'au întrunit în cafe-neaua „Misek” din strada Vámbáz-körut, li-au succes (detectivilor) a afla, că este vorba de-un „Apel”, ce l'a lansat Liga din București către Români ardeleni. Perchișiția începută și-a aruncat mai întâi privirea asupra postei principale și mai ales scrisorile și pachetele, ce sosesc din Brașov, au fost luate la temeinică cercetare. Dér târziu deja! L'a postă s'a aflat, că înainte cu două zile Marescu Octaviu, un membru agil al Ligei din București și care locuesce în Brașov, a trimis un mare pachet pe adresa președintelui Societății „Petru Maior”. Drept conținut al pachetului era indicat pe mandat „manuscris”. Fără îndoială pachetul acesta conținea „Apelurile”, cari au provocat mișcarea și cari au fost lansate prin Liga din București.

Teatrul perchișițiunilor următoare nu mai putea să fiă acum decât Brașovul. Doi







**Cursul la bursa din Viena.**

Din 28 Ianuarie 1898.

Renta ung. de aur 4%	121 25
Renta de corone ung. 4%	99.30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122 10
Bonuri rurale ungare 4%	97 15
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	140 25
Renta de argint austr.	102.45
Renta de hartie austr.	102.60
Renta de aur austr.	122.10
Losuri din 1860	144.25
Actii de-ale Banței austro-ungară.	933.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	385.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	361.75
Napoleonori	9.53
Măroi imperiale germane	58.75
London vista	120 —
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	102.85
Note italiene.	45 35

**Cursul pieței Brașov**

Din 29 Ianuarie 1898

Banconota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.48
Argint ron.ân. Cump.	9.42	Vënd.	9.46
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeu Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	127 1/2
Măroi gemane Cump.	58.65	Vënd.	58.80
Lire turcescoi Cump.	10.73	Vënd.	10.78
crie. fono. Albina 5%	100.75	Vënd.	101 75

Nr. 823--1898.

**PUBLICAȚIUNE!**

Vineri în 11 Februarie a. c. înainte de prânz la 10 ore se va arenda pe termenul din 15 Maiu 1898—31 Octomvre 1900 pe cale de licitațiune și de oterte, în biroul oficiului orășenesc forestieral, locul pentru pășunitul oilor în acele părți de pădure orășenescă din Szaraztimiș, care nu aparțin pădurei oprite, pădurei, în care se exploatează lemnele și nici locului celui mare pentru pășunitul vitelor.

Reflectanții au de a depune ca vadiu înainte de începerea licitațiunei 10% din 250 fl. v. a., despti ca preț de strigare; pe când oferentii au de a alătura la ofertele lor, — cari au să contină și declarațiunea, cum-că condițiunile de arëndare le sunt cunoscute și că să supun lor, 10% din suma oferată ca arëndă.

Ofertele au de a să așterne până la 10 ore a amintitei zile la oficiul orășenesc forestieral.

Condițiunile de arëndă se pot examina în decursul orelor oficiose deja la amintitul oficiu.

Brașov. 21 Ianuarie 1898.

125. 2—2 Magistratul orășenesc

Nr. 1513--1898.

**Publicațiune!**

Se provocă toți posesorii de câni de pe teritoriul orașului Brașov, ca spre scopul conscrierii câniilor pe an. 1898, se ia dela oficiul orășenesc de dare până în 12 Februarie a. c. în primire foile de însinuare și provădute cu datele recerivere, să le reașternă aceleiași oficiu cel mult până în 20 Februarie a. c.

Pentru acei posesori de câni, cari nu pot scrie, se provăd foile de însinuare, pe temeiul informațiunilor lor verbale, de către oficiul orășenesc de dare cu datele recerute.

Acei, cari în decursul anului ajung în posesiunea unui câne, se îndatorază, ca pe baza fôiei de însinuare să arate în decursul a 3 zile

oficiului orășenesc de dare, că p sede câne.

Intrelăsarea însinuării cânilo se pedepsece, în sensul statutul de câni, cu pedepsa dela 50 cr. până la 50 fl., seu cu arest corăspundător.

Brașov, 29 Ianuarie 1898.  
191,1—2 Magistratul orășenesc

**ANUNCIURI**  
(inserțiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrise administrațiunii. In cazul pu biicării unui anunciu mai mult de odată se face scăđământ, care cresce cu cât publicar se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

**CONVOCARE.**

„BUNA însoțire de credit și depuneri“ își va ține adunarea generală ordinară Luni la 21 Februarie st. n. la 10 ore a. m. în localul însoțirii, la care toți membrii sunt invitați a lua parte.

**PROGRAM:**

1. Raportul direcțiunei și comitetului de inspecțiune, proiectul despre împărțirea profitului curat și darea absolutoriului.
2. Alegerea comitetului de inspecțiune.
3. Statorirea capitalului de întrebuintat.
4. Statorirea mărimii sumei încuviințendă pe sama membrilor.
5. Diverse propuneri.

Din ședința direcțiunei ținută în Feleacul-săsesc la 23 Ianuarie 1898.

124,1—1.

**Direcțiunea.**

**Incheierea socotelilor cu 31 Decemb. 1897, a însoțirii „BUNA“ însoțire de credit și depuneri.**

**Contul Bilanțului**

Nr. cur.	ACTIVE		Nr. cur.	PASSIVE	
	fl.	cr.		fl.	cr.
1	Cassa	1044	1	Părți speculative	1002 30
2	Imprumuturi cambiale	1145 —	2	Creditori	105 —
3	Spese de fondare 219.63 după amortisare 20 %	43.93 175 71	3	Interese transitoare	27 82
		1331 15	4	Profit curat	196 03
					1331 15

**Contul profitului și perderilor**

Nr. cur.	EȘITE		Nr. cur.	INTRATE	
	fl.	cr.		fl.	cr.
1	Interese după împrumute	44 32	1	Interese după tot felul de împrumuturi	125 97
2	Spese de fondare	43 92	2	Provis. și taxe de înscriere	158 30
3	Profit curat	196 03			
		284 27			284 27

Feleacul-săsesc, la 31 Decembre 1897

Mihail Baciu,

preș. și memb. în direcț.

Stefan Todoran,

cassar.

Ioan Mathei, Ioan Morariu, Demetriu Merean, Aurei Hatos, Simeon Moldovan, membri în direcțiune.

Subsemnatul comitet de revisiune esaminând conturile li-a aflat în rënd.

Feleacul-săsesc, la 10 Ianuarie 1898.

Ioan Baciu,

Ioan Greiu,

Augustin Chereșteșiu.

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria M. Gross.

**TIPOGRAFIA**  
**A. Mureșianu**

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE  
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,  
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE  
STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ  
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ  
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE  
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,  
Circulare, Scrisori.

Couverte, in toță mărimca.

TARIFE COMERCIALE,  
INDUSTRIALE, de HOTELURI  
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

**Antreprize de pompe funebre**

**E. Tutsek.**

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul seu de înmormentare bogat asortat in cari tôte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de mörți în străinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

**E. Tutsek.**